Gelbėkime badaujančią Lietuvą!

Dėkime aukas Tautos Fondan!

DRAUGAS
LITHUANIAN DAILY FRIEND

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, GRUODŽIO (DECEMBER) 21 D. 1917 M.
Entered as Second Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois under the Act of March 3, 1879.

METAI-VOL. II. No. 300

VOKIETIJOS TAIKOS SĄLYGOS

PETROGRADE PASKELBTA KARĖS STOVIS

Ukrainai eina prieš bolševikus

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 21, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

SAKOMA, VOKIETIJA PASIŪLYSIANTI TAIKĄ.

Tam tikslui sušaukiamas posėdin parlamento komitetas.

Washington, gr. 21. — Vokietija yra sumaniusi šitomis Kalėdomis veržties prie taikos. Šiandie sušaukiamas vyriausias parlamento (Reichstago) komitetas posėdin. Sušaukiamas ne tik su Rusija taikos tikslais, bet kad pasiulyti taiką ir išlygas visiems talkininkams.

Iš neutralių diplomatinių versmių čia gauta žinios apie Vokietijos taikos sąlygas. Tos sąlygos busią pastatytos sekančios:

Alzas-Lorraine gyventojams palikti nubalsuoti, kur jie nori prigulėti.

Anglija užmokės Vokietijai už šitos kolonijas Afrikoje. Tuos pinigus Vokietija panaudos atstatydinimui Belgijos ir šiaurinės Prancuzijos.

Rusijos provincijos, rubežiuojančiosios su Baltijos jurėmis, Juodosiomis jurėmis ir Prusija bus nepriguImingos po Vokietijos globa.

Lenkija gaus nepriguImybę ir paliks Austrijos globoje.

Išginklavimas, jurių liuosybė ir prekyba paliekama taikos konferencijai.

Rumunija, Serbija ir Černogorija atgauna savo senuosius rubežius; Serbijai duodama teisė išeiti į jures.

Turkija palieka taip, kaip buvus pirm karės.

Washingtone spėjama, kad Vokietijos diplomatai, pradėdami taikos derybas su Rusija, dės visas pastangas, kad taikon patraukti ir talkininkus, statant žymius nusileidimus savo sąlygose.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 21, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

KAZOKAI PAĖMĖ ČELIABINSKĄ.

Petrogradas, gr. 21. — Orenburgo kazokai, kurie priešinasi bolševikams, paėmė miestą Čeliabinską, Transiberijos geležinkelio susijungimą, anot žinių gautų laikraščio "Dien."

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 21, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

PETROGRADE DIDELI SUMIŠIMAI.

Bolševikai paskelbė karės stovį.

Petrogradas, gr. 21. — Darbininkų ir kareivių sovietų pildomasis komitetas Petrograde paskelbė karės stovį. Tai įvyko pakilus mieste riaušėms. Žmonių minios pradėjo plėšti krautuves ir vynų sandelius. Tai ir privedė prie karės stovio paskelbimo.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 21, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

MUŠIAI ODESOS GATVĖSE.

Ukrainai pavartoja kulkasvaidžius prieš bolševikus.

Odessa, gr. 21. — Užvakar čionai gatvėse sekė dideli mušiai bolševikų su ukrainų kariuomene.

Ukrainai savo stovyklą buvo įsitaisę operos buste. Prieš tą bustą puolėsi bolševikai. Jie ėmė šaudyti šautuvais. Ukrainai su savimi turėjo kulkasvaidžius. Šituos paleido darban prieš bolševikus.

Bolševikų karės ofisas paskelbė, kad stipri bolševikų kariuomenė eina ant Kijevo.

Sukilusieji prieš bolševikus kazokai užpuolė Astrakanių.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 21, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

VOKIETIJA PRIEŠINGA APSISPRENDIMUI.

Bet sutinka su "be aneksijų ir atlyginimo" formula.

Petrogradas, gr. 21. — "The Evening Post" rašo, kad Vokietija savo generalės taikos sąlygose, kurias mano pasiulyti talkininkams, pažymi, jogei jinai sutinkanti taikinties sulyg principo "be aneksijų ir karės atlyginimo," bet nesutinkanti su siulomuoju tautų "apsisprendimu." Sako, kad pastarasai sumanymas esąs nepraktiškas.

Vokietijos vyriausybė apie tai oficijaliai pranešė bolševikų vyriausybei.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 21, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

UKRAINAI NEPILDO BOLŠEVIKŲ REIKALAVIMŲ.

Petrogradas, gr. 21. — Ukrainų rada uždraudė bolševikams su jų kariuomene ineiti Ukrainon. Kadangi bolševikams labai norisi prieš kazokų atamaną gen. Kaledines pasiųsti daugiau savo kariuomenės ir kazokus numalšinti, gi to negalima atlikti neperėjus per Ukrainos teritoriją, tai bolševikai ukrainams pasiuntė ultimatumą. Pasakė jiems, kad jie, jei nenori bolševikų kariuomenės praleisti, tai turi pilnai bolševikams pasiduoti.

Ukrainų rada tečiau atsisakė klausyti bolševikų.

Bolševikų laikraščiai daug rašo apie talkininkų atstovų misiją Ukrainoje. Sako, kad talkininkai ten kalbiną generolą Kaledines pakelti mirtiną kovą prieš bolševikus.

Ukrainų su bolševikais nesutikimai pakilo nuo to laiko, kuomet pastarieji pagrobė Rusijos valdžią. Dabar bolševikai nusimano, kad ukrainai eina išvien su rusų kadetais prieš juos.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 21, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

TRAUKS TEISMAN AMBASADORIUS.

Kas kaltas už Skalono nusižudymą.

Petrogradas, gr. 31. — Bolševikų ministeris Trockis paskelbė parėdymą, sulyg kurio traukiami tieson Rusijos ambasadorius Londone Nabukov ir Rusijos ambasadorius Japonijoje Krupienskis. Abudu privalo stoti bolševikų teisman, kaipo kaltininkai už platinimą netikrų žinių apie ginklų sudėjimą. Jei jie nestos teisman, tuomet Trockis sukonfiskuos jų turtus.

Tasai pat Trockis vienam susirinkime kalbėdamas gen. Skalono nusižudymą Brest-Litovske suvertė ant talkininkų, kurie vertė tą generolą butinai suardyti rusų su vokiečiais derybas. Talkininkus apkaltino ir už gen. Duchonino mirtį. Kaip žinoma, pastarąjį nužudė patįs bolševikai.

— Paryžius, gr. 21. — Rusų oficieriai pereina talkininkų pusėn kariauti prieš Vokietiją.

— Geneva, gr. 21. — Iš Austrijos badaujantieji vaikai siunčiami į Šveicariją. Aną dieną į pasienį atgabenta 576 išbadėję vaikai.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 21, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

KAREIVIAI RENKASI SAU OFICIERIUS.

Norima sumažinti oficieriams algas.

Petrogradas, gr. 21. — Bolševikų vyriausybės parėdymas, kad kiekviena rusų kariuomenės dalis arba skyrius rinktusi sau oficierius, dabar jau meginamas pravesti pirmiausia Maskvoj. Tuo tikslu Maskvos karės apskričio komendantas išleido paliepimą, įsakydamas pasirinkti sau viršininkus.

Daugeliui atskirių kareivių skyrių šiandie vadovauja paprasti kareiviai, kuriuos kareiviai yra nusiskyrę. Bet dabar kareiviai nusprendė, kad savo skyriuose palikti kuomažiausia tikrų oficierių. Šitiems liepiama pasitraukti iš užimamų vietų. Sakoma, kad kaip brigadų generolų, taip pulkininkų vietas užims paprastieji kareiviai.

Be kitko bolševikų vyriausybė (tai kareivių ir darbininkų sovietai) leido kareiviams sulyg savo nuožiuros ir algas skirti savo oficieriams.

Taigi dabar kareivių tarpe vedama plati agitacija, kad oficieriams neduoti daugiau algos, bet tiek, kiek mokama paprastiems kareiviams.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 21, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

KALEDINES SIULO TAIKĄ.

Londonas, gr. 21. — Kazokų vadas, gen. Kaledines, bolševikų vyriausybei pasiulė taiką su sąlyga, kad Dono teritorija pasiskelbia neprigulminga, ir kad bolševikai tenai nesimaišysią.

Tiflise sutverta komisijonierių vyriausybė del Kaukazo. Komisijonierių prezidentas nuskirtas Gegečkori iš Kutaiso, buvęs socijalistų vadovas Rusijos dumoje.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 21, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

KERENSKIS EINA PRIEŠ MASKVĄ.

Londonas, gr. 21. — Depeša iš Haparanda, Švedijoje, į "Exchange Telegraph Co." sako, kad Kerenskis su armija maršuoja ant Maskvos, gi didkunigaikštis Nikolai Nikolajevič gamina didelę rojalistų armiją Kaukaze.

— Sidney, gr. 21. — Australijos gyventojai didžiuma balsų pasipriešino priverstinam kareiviavimui.

UŽPULDINĖJA BANKUS.

Gary, Ind., gr. 20. — Vakar dieną keturi automobiliniai plėšikai užpuolė saliuninninką Binzen, kurs ėjo iš banko ir nešėsi apie 20,000 dol. Saliuninninkui draugavo nigeris tarnas.

Plėšikai išpasalų gelžgaliu apsvaigino saliuninninką ir paėmė pinigus. Nigeris šoko gelbėti savo "bossą." Bet ant vietos buvo nušautas.

Plėšikai su pinigais susėdo automobiliun ir nudumė ant Chicagos.

Gary policija apie plėšikus pranešė į Chicago ir į visus aplinkinius miestelius.

Ikišiol suimta penki intariamieji. Daugiau nieko nežinoma.

Chicagos policija tvirtina, kad tie plėšikai tai bus čikagiškiai, katriems ant vietos pritruko darbo, tatai persikraustė į pašalinius miestelius.

Užpereitą naktį plėšikai iškraustė miestelio Summit, Ill., banką. Bankan naktį įsilaužė. Paėmė apie 30,000 dolierių.

Tiesiog baisus daiktas, kas čia veikiasi.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 21, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

REICHSTAGO KOMITETAS SUSIRINKO.

Londonas, gr. 21. — Iš Berlyno gauta žinia, kad rusų-vokiečių taikos derybomis priduodama gana daug svarbos. Sakoma, kad tenai busiąs tuo tikslu sušauktas vyriausias reichstago komitetas, su kuriuo vyriausybė nori pasidalinti žiniomis iš taikos derybų posėdžių ir pasitarti svarbesniuose reikaluose.

Ginklų sudėjimas rusams bolševikams pasirodė labai reikalingas daiktas. Dabar bolševikai žymia dalį kariuomenės atšaukia iš karės frontų ir ją siunčia į pietų Rusiją prieš sukilusius gen. Kaledines kazokus, kurie ten visur inveikia bolševikus.

Čionai negauta jokių patvirtinančių žinių kad buvęs ministerių pirmininkas Kerenskis su kariuomene maršuotų ant Petrogrado.

Savo kelių bolševikai imasi labai aštrių priemonių prieš savo priešininkus. Sakoma, jie maną sugrąžinti mirties bausmę.

Depeša iš Tammerfors, Suomijoje, praneša, jogei rusų kariuomenė jau pilnai pasirengusi apleisti Suomiją. Jai ir kelionė jau paga-minta.

Iš Lietuvių pabėgėlių gyvenimo Rusijoje.

Karališevičiai (Minsko gub.). — Užsukęs 23 liepos į Karališevičius pasijutau, ištikro, kaip Lietuvoje. Gražus laukai, pievos... Vasarojus, rugiai kelsta, žaliuoja... Sodnuose medžių šakos apkerę vaisiai linguoja... Ant kalnelio sena, medinė bažnytėlė. Kur nepriskiausai, girdi lietuviškai šnekant. Širdis kupina laimės!... Jautiesi, lyg kad pasibaigė baisioji skerdynė, nelaimingoji karė ir jau gryžai ar gryžti į brangiąją Tėvynę. Pilnas džiaugsmo ir užganėdinimo užėjau į bažnyčią.

Čia girdžiu gražiai lietuviškai giedant šventas bažnytines giesmes. Tai burelis moksleivių nepasitingėjo atvykti 20 verstų iš Minsko ir paguosti, sužadinti savo brolius taip gražiomis, gražiai išpildamomis giesmėmis.

Buvo matyt, kaip nevieno senelio-baltgalvio drebėjo lupos ir nevienos moterėlės riedėjo ašaros, girdžiant tuos stebuklingus tonus!

Po mišių ir po pamokinančio pamokslo kun. Borisevičiaus, čia šiendien tik atvykusio iš Minsko, visa minia lietuvių nuėjo pamiškėn, kame ir padarė susirinkimą. Daug kalbėjosi, ginčijosi apie Rusijos lietuvių Seimo darbus, apie maisto pagaminimą ir t.t. Vieno moksleivio kalba tai metėsi tiesiog į akis ir išrodė už visas keistesnė. Jis (seminaristas X.) rėkė, šaukė, prašė netikėti niekam, arba jau jei tikėti kas ką kalba, tai reik užgirsti nuo 'vienų' ir "kitų," tuomet, girdi, imti vidurį.

Siulyt klaudžiai, kad kviestų "socijalistą" del papasakojimų apie Seimo nutarimus ar jo taktiką, koks reikalas? Juk ir čia atsilankiusieji teisingai papasakojo, ką Seimas nutarė ir kaip išsiskyrė. Gaila, kad tas pats seminaristukas nepaėmė laikraščio į rankas ir nepaskaitė, kad Seimas užsibaigė birželio 3 d., ir kad socijalistai su Santara dar Seimui nepasibaigus pasisakė: "Iš Seimo išeiname, jame nebedalyvausime." Tuomet nepasakytų "nežinau, kaip ten buvo reik iš visų pusių išgirsti." Juk girdėjome kelius žodžius "iš kitos pusės" ką pasakojo vienas kareivis socijalistas apie Seimą: "Seime dešinioje pusėje sėdėjo kunigai ir dvarponiai, o kairėj pusėj darbininkai ir kareiviai." Tai gal daugiaus reik kviesti, kad dar panašių dalykų liaudžiai pasakotų?

Po ilgų ginčų nubalsavo daugumoje prieš 2 rašyti protestą prieš socijalistinių partijų taktiką Seime ir jam pasibaigus. Toliau buvo kalbama apie maisto pagaminimą, apie krautuvės atidarymą ir nusviro prie to, kad pabėgėlių Taryba buk blogai veikianti ir kaip pasirodė, tai tą Tarybą rinko nežinia kas, nes užklausus vienam moksleiviui 'keli yra čia, kurie rinko tą Tarybą,' atsiliepė, pakėlė rankas tik trys. Tarėsi ilgai kaslink to ir galutinai nutarė naują rinkti Tarybą pabėgėlių.

Po susirinkimo jaunimas žaidė lietuviškus žaidimus. Čia atvykusieji moksleiviai pasakė kelias eiles, monologą ir prakalbas. Saulelei leidžiantis visi skirstėsi į namus. Ėjo per pievas dideliais buriais dainuodami brangias Tėvynės dainas! Ir vėl perskeli į brangiąją Tėvynę! Vėl jautiesi esąs Lietuvoje!

Gražus, malonus čia kampelis! Meilųs veidai tautiečių liudija, kad dar nesiautė čionai šmėkla socijalizmo. Dar nebuvo čia apaštalai, kurie sugebi iškelti tarp liaudies nesutikimus, barnius, bedievystę ir t.t. Veltui dr. seminaristas siulo liaudžiai laukti arba kviesti socijalistą, kad "iš kairės" aiškintų arba juos kvaišintų. Ar gi nemalonu matyt tokią didelę minią piliečių, tikinčių ir mylinčių brangiąją Tėvynę?!.. Kam diegti jiems internacijonalizmą, Markso mokslą ir kitų? Tai utopija!

Jeigu ne porą minėtųjų "luptų" inteligentukų, jeigu ne vietinis klebonas lietuvis, kurs yra visai sulenkėjęs, kad bažnyčioj, nei pas jį klebonijoj nėra nei pėdo Karališevičių lietuvių užkampis but pavyzdingas. Malonu prisiminti, kad didelis burys piliečių yra tyras, nesukvaišintas ir gyvena tokiame kampelyje, kur primena ant kiekvieno žingsnio Lietuvą Močiutę. Sveikinu Karališevičiečius lietuvius ir linkėju ištverti tą tyrumą iki tol, kol važiuosime į brangiąją Tėvynę, kuri su dideliu užganėdinimu priims Jus po savo pastoge!

"R. G."

-- Londonas, gr. 21.—Pasibaigusią gr. 18 d. savaitę Britanija karės lauke prarado 17,976 kareivius užmuštais ir sužeistais.

"DRAUGAS"

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS
Eina kadieną išskyrus nedėldienius.

PRENUMERATOS KAINA:
Metams $5.00
Pusei metų $3.00
Perkant atskirais numeriais po 2c.
Prenumerata mokasi iškalno. Laikas skaitosi nuo užsirašymo dienos, ne nuo Naujų Metų. Norint permainyti adresą visada reikia prisiųsti ir senas adresas. Pinigai geriausia siųsti išperkant krasoje ar exprese "Money Order" arba įdedant pinigus į registruotą laišką.

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published daily except Sundays by DRAUGAS PUBLISHING CO., INC. 1800 W. 46th Street, Chicago, Illinois Phone: McKinley 6114, Establ. 1908

TERMS OF SUBSCRIPTION:
One year $5.00
Six months $3.00
Thursday's Edition $2.00
At News Stands 2c. a Copy. Advertising rates on application.

"Draugas" Publishing Co.
1800 W. 46th St. Tel. McKinley 6114 Chicago, Ill.

REDAKCIJOS PASTABOS.

BAUGINANTIEJI FAKTAI.

Atkreipiame atydą savo skaitytojų į korespondenciją iš Grand Rapids, tilpusią šiame "Draugo" numeryje. Iš jos mes sužinome, kad į Grand Rapids didžiulės ir grynai lietuviškos parapijos klebonus paskirtas kunigas vokietys Šmitas, be abejo nemokąs lietuviškai, ir kad vienu iš pirmųjų jo žingsnių buvo užvedimas lietuvių bažnyčioje anglų kalboje misijų. Mes necsame dar girdėję čia panašių atsitikimų ir pažymime jį kaipo pirmą apsireiškimą didelio pavojaus, grasiančio mums nutautinimu šioje šalyje.

* * *

Ligšiol mes džiaugėmės, jog musų bažnyčios buvo musų ne tik doros ir tikėjimo, bet ir tautybės apgynėjomis ir gaivintojomis. Dabar bene prasideda jau ta pati istorija, kaip buvo ilgą laiką Lietuvoje, kur lenkų dvasiškija, netekusi Kristaus dvasios, per bažnyčias varė ištautinimo darbą. Ką veikė kunigai endekai Lietuvoje, tą dabar galės pradėti veikti kunigai amerikonai su musų tauta čia Amerikoje.

Kristaus dvasios nematome ir čia pas kun. Šmitą apsiėmusį klebonauti lietuviams, kaip nematėme jos pas lenkintojus kunigus. Koksai gi jisai gali buti ganytojas, mokytojas, tėvas, jeigu jisai nesupras savo ganomųjų, savo mokinių ir savo vaikų kalbos. Tai bus mutus pastor — nebylis ganytojas, kurio nesupras žmonės. Jisai negali remties vien vaikais, kurie anglų kalbą supras. Kur gi jisai dės visus suaugusius, kurie nesupras tos kalbos ant tiek, kad galėtų joje patenkinti savo dvasios reikalus. Ar jisai juos visus ramia širdžia į pragarą varys?

* * *

Bet skaudžiausia yra tai, kad musų gerb. korespondentas, prakilnus ir doras lietuvis, tuos faktus mums pranešdamas, ne tik neparodo jokio nusiminimo, bet priešingai, džiaugsmą išreiškia del įvykusių atmainų. Girdi, esanti viltis, kad dabar viskas geriau eisią.

Mums primena tai aną baisų palyginimą, kad skęstantis ir britvos griebiasi. Galime įsivaizdinti, kaip buvo ta kolonija apleista, kokius ji turėjo vadus, kaip ji troško tikro Dievo balso, Dievo žodžio, Dievo dvasios, jeigu ir pasigirdus tam žodžiui svetimoje kalboje — ir tai džiaugiasi; nors ir nesupranta to žodžio, bet trokšta manyti ir jausti, kad tas žodis yra gražus.

* * *

Bet ne, broliai, jųs klystate. Neilgai tas žodis jus džiugintų. Išsinėrę iš savo kailio, netekę savo dvasios, atskirti nuo savo tautos, jųs galėtumėt virsti tik Amerikos pastumdėliais, medžiaga svetimiems, turėtumėt per amžius vyties ir nepasivyti šio krašto dvasią.

Ta nelaimė, kuri Grand Rapids'o lietuvius ištiko, negali buti nuolatinė, patverianti. Ji tik gali buti laikina. Negalimas daiktas, kad 4,000 gyvų žmonių sutiktų buti gyvai palaidotais. Lai jie sukrunta maldauti savo vyskupo, kad jiems duotų jų kalbos ir jų tautos kunigą kleboną; jeigu Jo Malonybė vyskupas neturi savo vyskupijoje lietuvių kunigų, tai juk galima butų paieškoti kitose vyskupijose, o nėra abejonės, kad atsirastų tinkamų kandidatų.

SOCIJALISTŲ IR KUNIGŲ LOBIAI.

Nesenai "Naujienos," įširdusios, kam "Draugas" prikišč socijalistų vadams milijonus, negražiai išpludo kunigus, prikišdamos jiems, kad "atima ir sunkiai uždirbtus centus iš lietuvių darbininkų, sakydami, kad kitaip jie nebusią išganyti, kad jie "veidmainiauja ir apgaudinėja žmones savo mokslu, kad jie "su kapitalistais gražiai sutinka" ir kad "kapitalistai juos myli."

Iš p. Grigaičio, kaipo iš "universitetčiko," galėjome laukti rimtesnių kovos ir polemikos budų (beje, jisai neiškentė neprikišęs kunigams ir jų gaspadinių). Tad lai jisai dovanoja, kad nuo šiol mes ir jį skaitysime tikrių tikriausiu lietuvišku ciciliku.

Lai jisai priveda faktus, kur ir kada musų kunigai skelbė žmonėms, kad jeigu neatiduos paskutinių centų kunigams, tai jie nebus išganyti. Raginimas žmonių prie duosnumo bažnyčios reikalams, tai nėra "atėmimas" sunkiai uždirbtų centų iš beturčių darbininkų." Kiekvienas aukoja pagal savo noro ir išgalės ir lai nudžiusta nors sykį krokodilių ašaros nuo skruostų musų cicilikų, kurie taip pavydi tų aukų bažnyčioms, mat, gal pyksta, kodel ne jiems tos aukos suplaukia.

* * *

Besąžiningiems kapitalistams daug malonesnis bus lietuviškas cicilikas, negu doras, prakilnus kunigas. Cicilikas ir pats tvirks ir kitus tvirkins. Gi patvirkusius silpnavalius, prasižengusius darbininkėlius kapitalistui nesunku bus suvaldyti. Jei pats neįstengs, pasišauks į pagelbą miliciją ir policiją.

Bet prakilnaus kunigo ginklai kapitalistui yra neįveikiami ir baisųs.

Kunigai šviečia, dorina, auklėja, stiprina valią darbininkų, kelia jų susipratimą, veda ir organizuoja darbininkus ne į vaikėzišką pludimą prieš kapitalistus, kurio jie anaiptol nebijo, bet į rimtą organizuotą kovą prieš visokius išnaudojimus, kuri kapitalistams tikrai yra baisi. Tai ir yra darbas Krikščioniškos Demokratijos, kuri tiek turi atsidavusių šalininkų ir veikėjų kunigų tarpe.

Kitą sykį dar pakalbėsime apie socijalistų pažiurą į ubagystę ir apie kunigus, mylinčius turtus.

Tegu juos telydi tik paniekinimas

Lietuva pergyvena sunkųjį laikotarpį. Šalis nuteriota vokiečių ir rusų karės pabuklais. Tėvynės sunųs ir dukterįs išblaškyti po plačiąją Rusiją ir Siberiją. Pasilikusieji vietoj skursta ir badu miršta. Šiandie Lietuvą galima pavadinti kapų šalis. Kenčia jinai tokius kentėjimus, kokius vargiai teturi kitos karės paliestos nelaimingos šalįs.

Tais Tėvynės vargais ir kentėjimais dalijasi ir Amerikos lietuvių išeivija savo didžiumoje. Išeivijos didžiuma visokiais jai prieinamais budais ramina ir šelpia badaujančią Lietuvą. Ramina ją savo doru gyvenimu, šelpia su prakaitu čia pelnytais pinigais.

Bet išeivijos mažuma ką veikia? Ką veikia visos tos nuo visuomenės kamieno atskilusios srovės ir srovelės, kaip štai laisvamaniai tautininkai, socijalistai ir kiti?

Šitos srovės ne tik nieko neveikia Lietuvos gelbėjimo reikalais, bet dar visuomenei trukdo jos prakilnam veikime. Tos srovės labai mažai arba ir nieko neprisideda pinigiškai prie badaujančios Lietuvos gelbėjimo, bet dar išeivijos tarpe varo pragaištingą darbą.

Socijalistai, kaip socijalistai. Jie nekartą jau yra pasisakę, kad jiems tautos ir Tėvynės klausimas taip rupįs, kaip kiekvienam musų pernykštė žiema. Jiems, mat, rupįs lietuvių darbininkų buvis. Šitiems tatai jie posenovei peršasi į vadovus nuvesti juos kokion tai Markso pažadėton žemėn. Taip ilgai jie apgaudinės ir ves darbininkus "rojun," kol patys sumarmės kur į kokį — griovį.

Bet laisvamaniai tautininkai nuolat giriasi, kad jie tautiškume ir demokratizme kur-kas augščiau stovį už "klerikalus" (taip jie vadina Amerikos lietuvių didžiumą — visuomenę). Bet ką gi jie gera veikia tautos labui?

Materijaliu ir politikos žvilgsniais jų veikimas yra žinomas. Jie trukdo ir ardo visuomenei darbą. Kaikurie laisvamanių-tautininkų, rasi, ir turi gerus norus. Bet visas vargas tame, kad jie neįstengia išsinerti iš savo siauro srovinio kevalo. Ot, jie ten smaugiasi lyginai viščiukai. Norėtusi jiems pakvėpuoti tyru tautos oru, gal norėtusi prisidėti prie bendrojo tautos darbo. Tečiau egoizmas juos laiko savo naguose. Rodos, butų galima smarkiau šoktelti ir tuojaus pagrįžti visuomenės tarpan. Bet ne. Negi imsi ir pamesi savo tautietišką papartį, kurį vargais-negalais savo pasekėjams d-ras Šliupas pagamino, per tridešimtį metų begriaudamas lietuviškas bažnyčias.

Toks laisvamanių tautininkų veikimas materijaliu žvilgsniu.

Gi doros žvilgsniu jie jau kuone aplenkia ir pačius įgimtus katalikų priešininkus — socijalistus. Atsiminkime, ką pastaraisiais laikais jie veikia, kad sudemoralizuoti nors dalį musų liaudies, kad išplėšti lietuviams darbininkams iš širdžių tikėjimą, paskutinį jų susiraminimą ir paguodą šiais tautai sunkiausiais laikais.

Jie remia ir palaiko lietuviškas nezaležnas parapijas. Jie dailiais žodžiais per savo laikraščius atsiliepia apie mulkintojus ir žmonių išnaudotojus, pasivadinusius "tautiškais kunigais."

Antai laisvamaniško laikraščio "Ateitis" redaktoriai be kitko redaguoja bambizos Mickevičiaus "oficiozą." Antai Clevelando "'Dirvos" redaktoriai su vienu "tautiškuoju kunigu" gula, miega, keliasi ir bendrai veikia prieš katalikų visuomenę. Reiškia, kad jie prisideda prie musų liaudies apgaudinėjimo.

O juk kaip vieno, taip kito paminėtų, atsiprašant, laikraščių redaktoriai yra tikri Brooklyniškės "Vien. Lietuvninkų" augintiniai. Jie tenai visą sau "apšvietą" yra pasisėmę. Reiškia, kad toksai juodas darbas yra ne kieno vieno ar kelių vedamas, bet visų laisvamanių tautininkų.

Kas bjauriausia, kad Clevelando "tautiškas kunigas" (į kurį ir socijalistai žiuri su pasipiktinimu) tų pačių tautininkų laisvamanių be jokių kabių tituluojamas ne tik kunigu, bet dar "D. D." Reiškia, tasai apgaudinėtojas yra vadinamas "Teologijos Daktaru."

Kas šiandie dedasi Clevelande, tai mums paliudija dažnai padedamos "Draugo" skiltyse korespondencijos iš to miesto. Tenai laisvamaniai tautininkai su "Dirvos" pagelba "tautiškam kunigui" taiso prakalbas, tveria kažkokią parapiją. Ir taip mulkina žmones, kad ateityje iš tų žmonių nieko gera nebus galima turėti.

Tai koks laisvamanių tautininkų darbavimąsis doros žvilgsniu!

Suprantamas daiktas, kad jiems nepasiseks daugelio žmonių išvesti iš doros kelio. Tečiau atliks jie juodą darbą ir su mažu nesusipratusių lietuvių skaitliumi. Ne vienur jie sukiršins tarp savęs vienos tautos sunus. Ne vienur jie pasės neapykantos sėklą, kol pagaliaus brolis lietuvis nepabus ir nenusipurtys tų paklydėlių.

Taip tatai laisvamaniai tautininkai rupinasi tautos reikalais ir jos ateitimi. Jie numano, kad lietuvis be tikro tikėjimo yra žlugęs tautai. Reiškia, platindami jie savo tautiškas nezaležnas parapijas darbuojasi tik už tautos žlugimą. Be abejonės, jų išrokavimas yra toks: Jei lietuvių tauta neturi sugrįžti į pagonizmą, tai tegu verčiau žlunga. Jie seka Šliupo norus. Tasai tautos "mylėtojas" to nori. Tasai jau ilgus metus propaguoja ne laisvamaniją, bet pagonizmą. Anais metais laisvamaniai tautininkai juk ne veltui Šliupą pavadino — Lietuvos Krivių-Krivaitis.

Kaip pavadinti laisvamanius už jų tokius darbus?

Tegu juos už tai telydi tik paniekinimas.

Omega.

Protokolas

Bostono Kunigų Sąjungos Apskričio Susivažiavimo, Worcester, Mass.

Gruodžio 4, 1917 m., Susivažiavime Bostono Kunigų Sąjungos Apskričio savo duoklę mėnesinę atsilygino šie kunigai: kun. T. Žilinskas, kun. Kaz. Urbanavičius, kun. Jonas J. Jakaitis, kun. Ed. Grikis, ir kun. K. Vasiliauskas (prisiuntė). Naujai prisirašė į Sąjungą užsimokėdami įstojimo mokestį: kun. Aug. Petraitis, kun. J. Aleknavičius, kun. J. J. Valantiejus, kun. J. Čaplikas, kun. Pr. Virmauskas ir kun. Pr. Juškaitis.

Kun. J. J. Jakaitis įneša, kun. K. Urbanavičiui paremiant ir kitiems pritariant, "Pažangą" leisti ir toliaus pakeičiant josios turinį pridėjimais pamokslų. Kun. Žilinskas plačiai apie tai aiškina su pritarimu, bet ragina palikti taip pat iki Kunigų Sąjungos Seimui. Kun. Jakaitis antrą kartą kalba apie "Pažangos" pagerinimą ir savo kalboje išdėsto reikalą ir po Naujų Metų leisti "Pažangą" nelaukiant Seimo, pakeisti turinį. Kun. Urbanavičius, kun. Petraitis ir kiti pritaria kun. Jakaičiui.

Kunigas Žilinskas ragina laikytis Sąjungos Seimo nutarimų. Leista ant balsų: 4 bal. už leidimą "Pažangos" ir po Naujų Metų ir jos turinio pakeitimą ir 4 balsai susilaikyti su "Pažangos" leidimu iki Sąjungos Seimui. (Susirinkimo vedėjas kun. Jakaitis nebalsavo).

Rezultate, palikta iki Seimui.

2. Daug ir karštai buvo tartasi apie dienr. "Draugą," tuojaus siųsti "Draugui" pagelbą, kaip tik "Draugas" prisiųs atsiliepimą ir sulyg savo įstatus gaus paaiškinimą.

3. Kun. Jakaitis įneša apie Šv. Kazimiero Seserų vienuolyno šelpimą. Įnešimas pas visus susirinkusius randa užuojautą.

Bostono Kun. Sąjungos Apsk. vienbalsiai nutarė ir susirinkusieji pasižadėjo vyskupams leidžiant padaryti metinę kolektą, savo bažnyčiose Šv. Kazimiero Seserų vienuolyno reikalams.

4. Daug buvo kalbėta apie išleidimą metinės Kunigų Knygos ir jos užvardijimą. Sumanymas užgirtas ir palikta išpildyti Centro Valdybai.

5. Kun. Čaplikas įneša apie reikalus Liet. Kolegijos Amerikoje. Kun. Aug. Petraitis labai gražioje kalboje karštai paremia šį įnešimą. Jo paaiškinimai, sulig Kolegijos reikalingumo, padarė didelį įspudį į visus susirinkusius. Pritarta remti Kolegijos sumanytojų pastangas. Čia susirinkime suaukota Kolegijos fondui: — Po $10.00 kun. Pr. Juškaitis (savo premiją už apologetišką straipsnį, kurią gavo nuo kun. Valantiejaus). Po $5.00: kun K. Urbanavičius, kun. J. J. Jakaitis, kun. T. Žilinskas, kun. J. Aleknavičius, kun. Aug. Petraitis, kun. E. Grikis, kun. J. Čaplikas ir $2.00 kun. Pr. Virmauskas. Išviso suaukota $47.00.

Beto susirinkimas padarė daug gražių praktiškų nurodymų paskubinimui Kolegijos įsteigimui ir kun. A. Petraitis ingaliotas tais sumanymais pasiremti Kolegijos Komisijos narių tarpe.

Apskričio valdyba kitiems metams išrinkta kun. J. J. Jakaitis pirmininku ir kun. Jul. Čaplikas raštininku.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "DRAUGĄ"

Klausk Savo Groserniko
SCHULZE'S BUTTER-NUT BREAD
SCHULZE'S CAKE
VICTOR RYE BREAD
WITH THE REAL RYE FLAVOR
Parduoda Grosernikai

DIDŽIOJO NEW YORKO

Tautos Fondo Skyrių Valdybų Susirinkimas.

Gruodžio 16 d. "Garso" redakcijos kambariuose įvyko Brooklyno ir apielinkės Tautos Fondo skyrių valdybų ir ingaliotinių susirinkimas. Apkalbėjus susirinkimo reikalą, aprinkta susirinkimo prezidiumas: pirmsėdžiu K. Pakštas, raštininku P. Mulevičius.

Susirinkime dalyvavo: šie asmens: kun. S. P. Remeika, V. Bendaravičius, Ona Bendaravičienė, J. K. Miliauskas, A. Lukoševičius, K. Dumblis, V. Abromavičius, P. Kubilius, K. Pakštas, P. Lukoševičius, K. E. Paulionis, K. J. Krušinskas, J. Anumavičius, J. Lukoševičius, P. Mulevičius, P. Montvila, A. Drabišius, M. Milukas, J. Bartašius ir J. Simonavičius.

1) Svarstyta Didž. New Yorko skyrių apskričio sutvėrimas. Apsvarsčius, apskritys rasta reikalingu.

Valdybon nutarta rinkti pirmininką, du vice-pirmininku, raštininką ir iždininką. Išrinkta:

Pirm. — K. J. Krušinskas, vice-pirm. — K. Pakštas, vice-pirm., P. Mulevičius, rašt. — M. Milukas, ižd. — Jurgis Bartašius.

Sekantis apskričio susirinkimas nutarta laikyti seredoje, gruodžio 19 d., 8 val. vakare, "Garso" redakcijos kambaryje.

Aukų apskričio iždan surinkta $6.50.

Susirinkimo pirmsėdis,
K. Pakštas.

Susirinkimo raštininkas,
P. Mulevičius.

PATAISYMAS.

Vakarykščiam "Draugo" num. Redakcijos pastabų straipnelyj "Laisvamanių tarybėlė" įvyko šios dvi klaidos: Antroj eilutėj nuo viršaus vietoje žodžio "senai", turi but "tenai". Gi 19-toje eilutėje nuo viršaus vietoje "nuo susivienijimo 3" turi but "nuo susivienijimo 2".

Jusų pinigai turi buti padėti geroje saugioje valstijos bankoje
SECURITY BANK
OF CHICAGO
Milwaukee avenue
Kamp. Carpenter St.
3% ant Jusų Pinigų
[illegible]
Siunčiame pinigus ant [illegible]
Persiunčiame pinigus į Europą ir galima gauti Laivokartes.

Stocks ir Bonds Perkami ir Parduodami veiklus darbas. Andrews & CO., 108 So. La Salle st., uždeta 1900 m.

Lietuviai Amerikoje

KAIP LENGVIAI MICKUS APGAUDINĖJA SAVO PARAPIJONUS.

Lawrence, Mass. — Nors Mickus yra labai patvirkęs ir nesidrovi visokių įrankių, kad pasinaudoti, bet iki šiam laikui jis, gudriai užsilaikydamas, nieko prieš Šv. Tėvą Benediktą XV neišsitarė savo parapijonams. Žinoma, jo parapijonai, nors tie, kurie su gryna širdžia dar tiki, kad Mickus "ol rait kunigas" nori gerais katalikais buti. Jie nenori išsižadėti Popiežiaus, kuris yra galva bažnyčios ir inpėdinis Šv. Petro ir Kristaus atstovas ant žemės. Mickus net tvirtino, kad jis priklausąs prie Šv. Tėvo. Jis net sakėsi buvęs Ryme ir pasakojęs Popiežiui, kokie nedori esą lietuvių kunigai. Tai nebuvo nei ko ir stebėtis, kada man pasitaikė proga atlankyti keletą savo pažįstamų žmonių ir Mickaus parapijonų, kad aš mačiau jų stubose paveikslus Popiežių.

Bet štai teko man No. 3 Mickaus "gazietos" pagriebti į rankas ir štai aiškiai pasirodė, kaip Mickus pagerbia Popiežių ir kaip jis jo klauso. Jo "gazietoj" taip skamba:—

"Romos papė. — Kad maldingi Lietuvos varguoliai per amžius pylė savo sunkiai sutaupintus pinigus "šventam tėvui" ir kad tasai "šventasai" paskendusią kraujuose Lietuvą ignoruoja — tas yra žinoma ir niekuomet neturi but užmiršta.... Tai ve, koks iš popiežius "labdarys" ir "globėjas!" Taigi jo "globa" lietuvių tautai taip naudinga ir reikalinga, kaip kišeniuje skylė."

Čia mes matome, kaip tie, kurie neva vadinasi Kristaus tarnais, tyčiojasi iš Kristaus inpėdinio. Jie taip pat tyčiojasi savo širdyse iš Kristaus. Štai straipsnyje, po kurio bedievis Norkus pasirašo, (jis yra Mickaus "gazietos" redaktoriu), taip išsitaria apie bažnyčią:

"Paskandintus religijiniame fanatizme musų tautos žmones tik tobulinant Lietuvių Tautišką Katalikišką Bažnyčią galima išgelbėti nuo nedėkingos "globos" svetimtautiškos dvasiškijos, o su laiku, jeigu taip dalykai virs, nors puikias sales savo susirinkimams iš pasistatytų sau dievnamių musų žmonės turės."

Tai tie keli žodžiai aiškiausiai parodo tikslą nezależninkų ir laisvamanių tautininkų, kad tobulindami nezależninkų judėjimą jie galės paversti bažnyčias į svetaines savo susirinkimams. Taigi tie, kurie remia nezależninkus ir jų steigiamas parapijas turėtų suprasti, kad jų pinigai ir triusas nepastatys bažnyčių del Dievo garbinimo ir del maldos, bet pastatys bedieviams svetaines susirinkimams laikyti. **Jonas Keras.**

GRAND RAPIDS, MICH.

Yra viltis (? Red.).

Musų didelė kolonija buvo užmigusi. Nors čia lietuvių apie 4,000, bet mes labai buvome atsilikę nuo kitų tautų ir nuo musų brolių, kitose kolonijose gyvenančių: pas mus nebuvo žymu kokio nors visuomeniško veikimo ir judėjimo. Neturėjome vadovų, kurie su pasišventimu dirbtų žmonių švietimui ir organizavimui. Musų buvęs kleb. kun. J. Gervickas buvo žmogus silpnos sveikatos, taigi iš jo mes daug ir laukti negalėjom.

Dabar jisai prasišalino ir musų klebonu liko vokietis kunigas J. Schmidtas ir vikaras kun. J. Kelmelis. Iš tos atmainos mes tikimės daug gero.

Šiomis dienomis musų bažnyčioje buvo laikomos misijos anglų kalboje (? Red.) nuo 9 iki 16 gruodžio. Tik gaila, kad tos misijos buvo ne musų kalboje, taip gi mažai kas ką suprato. Bet vis delto žmonija buvo sujudinta ir nemažas skaitlius žmonių atliko išpažintį. 14 d. šio mėnesio pobažnytinėje svetainėje rupesniu kun. Schmidto susitvėrė labdarybės draugija vardu Šv. Vincento a Paulo. Žadama ateityje įrengti ir lietuviškas misijas. Taį žadama padaryti ateinančių metų gegužės mėnesį.

Baisi nelaimė.

Naktį 14 d. gr. įvyko gaisras mažoje krautuvėlėje, ant kurios viršaus miegojo du žmonės: krautuvės savininkas ir jo darbininkas. Gaisras įvyko apie 2-rą valandą. Savininkas pabudęs išsmuko pro langą, nes kitaip jau negalėjo. Antrasis gi ir to nesuspėjo ir pasiliko ugnyje. Atbėgę ugnegesiai manė, kad ten nieko nebėras ir ėmėsi gesinti gaisrą ir tik begesindami rado viduje žmogų. Tasai paimtas į ligonbutį po dviejų valandų mirė. Velionis neturėjo čia jokių giminių. Vedė laisvą gyvenimą. Koks gyvenimas, tokia mirtis, tokios buvo ir laidotuvės.

Tad atsargiau su gyvenimu, nes nežinome nei dienos, nei valandos. **Aš.**

KATALIKŲ SP. SAVAITĖ.

Athol, Mass. — Kaip visuomet, taip ir šiais metais vietos lietuviai šauniai darbavosi Katalikų Spaudos Savaitėje. Nugirdę sumanymą surengti Spaudos Savaitę, tuojaus L. Vyčių 10 kp. paskyrė vieną asmenį, kurs įgaliotas atsišaukti į visas vietos draugijas, idant jos nuskirtų iš savo tarpo po du narius į Sp. Savaitės komisiją.

Greitu laiku buvo sušauktas draugijų atstovų susirinkimas. Susirinkiman atėjo nuo sekančių draugijų atstovai:

L. Vyčių kuopos — J. Jasinskas, M. Kučinskienė ir M. Petrauskaitė.

L. D. Sąjungos — B. Vyšniauskas ir K. Melaika.

Tautos Fondo — A. Grigaliunas ir M. Morkevičiutė.

A. V. M. D. dr-jos — J. Ambrozas ir J. Aidikonis.

Šv. Pranciškaus dr-ja — A. Ražinkaitė ir P. Paliulis.

Šv. Onos dr-ja — Z. Matulienė ir E. Braškaitė.

Piln. Blaivininkų — D. Karblis ir P. Kučinskas.

Visupirmu susirinkusiems paaiškinta susirinkimo tikslas. Paskui sekė valdybos rinkimas. Išrinkta: pirm. J. Jasinskas, jo padėjėju D. Karblis, užrašų rašt. A. Grigaliunas, finan. rašt. B. Vyšniauskas, išd., J.Ambrozas, knygų išdavėju P. Kučinskas.

Po šito tartasi, kaip geriausiai pasiruošti prie išplatinimo katalikiškos spaudos. Tuo tikslu nutarta apimti ir kitas apylinkėje kolionijas, kaip antai: Fichburg, Orange ir tt. Į Fichburgą su kalba pažadėjo nuvažiuoti gerb. klebonas kun. A. Petraitis. Pasižadėjimas buvo išpildytas. Bet pasekmės iš to buvo nepergeriausios, kadangi tenai stiprias savo pozicijas turi musų cicilikučiai.

Lapkr. 10 d. Piln. Blaivininkų 24 kp. pastangomis buvo surengtas vakaras paminėti Spaudos Savaitę. Sulošta "Nastutė" — 2 veiksmų, 3 atidengimų drama. Lošimas pasisekė gana puikiai. Po lošimo buvo prakalbos. Kalbėjo "Darbininko" redaktorius p. P. Gudas. Jo kalba buvo indomi ir turininga. Pasakojo apie spaudos galybę, kaip spauda padaro intekmę į žmones. Skatino skaityti gerus laikraščius ir knygas.

Lapkr. 13 d. įvyko prakalbos. Kalbėjo gerb. kun. J. Juškaitis apie mokslo reikalingumą. Sakė, mokslas kiekvienam yra reikalingas ir naudingas, kaip svietiškas, taip dvasiškas.

Lapkr. 29 d. scenoje buvo statoma "Saliamono sapnas" — drama vienam veiksme. Lošėjai savo roles atliko gerai. Bet pats veikalas žmonėms nelabai patiko. Šį vakarą buvo surengusi L. D. S. kuopa Spaudos Savaitės naudai. Tą patį vakarą kalbėjo vietos klebonas kun. A. Petraitis. Kalbėjo apie rašto istoriją.

Per visus vakarus buvo pardavinėjamos knygos ir laikraščiai. Į žmonės labai didelį įspudį darė svetainėje prikrauti stalai visokių knygų ir laikraščių.

Spaudos išplatinimo pasekmės buvo sekančios. Knygų parduota už $54.48. Laikraščių užrašyta už $24.10. Viso pasidaro $78.58. Kadangi čia yra nedidelė lietuvių kolionija, tai pasekmės gana puikios. Jeigu taip visose musų kolionijose butų smarkiai pasidarbuota, tai lietuvių visuomenė apturėtų tiesiog milžinišką naudą.

Tegu buna garbė tiems visiems asmenims, katrie Spaudos Savaitės naudai pasidarbavo. Rasi, jų ne vienam teko susidurti su visokiais nesmagumais platinant katalikišką spaudą, bet tas tegu praeina. Nes čia yra dar ir tokių šiaudadušių, katriems labiaus rupi palaidus gyvenimas, negu katalikiškos spaudos platinimas ir palaikymas.

Visgi musų brolių ir seselių veikimas katalikiškos spaudos platinime yra džiuginantis daiktas. Pasidarbavimas nepaliko be vaisių.

J. Jasinskas.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 21, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

TEUTONAI JAU PALEI VENECIJOS LYGUMAS.

Rymas, gr. 21. — Austrų-vokiečių artilerija apšaudo Bassano, kurs randasi Venecijos lygumuose, netoli inėjimo į Brenta kloni. Šoviniai dar nepasiekia miesto. Bet priemiesčiai jau randasi pavojuje.

Tarpe Brenta ir Piave upių teutonai prieš italus panaudoja 17 divizijų.

Mušiai tarp tų upių seka jau 8-ta diena.

Columbia Grafonolas

and Columbia Records

Užeikite Pasižiurėti — Pamatykite ir Paklausykite

Tik Tokiu Budu Galite Pažinti ir Pasigardžinti Columbia Grafonolų ir Columbia Rekordų Ypatybe.

Nėra kito perkamo daigto, kurs jums suteiks tiek pasilinksminimo, kaip Columbia Grafonola. Nėra kito tokio daigto, kurs jusų namams suteiks tiek smagumo, kaip Columbia Grafonola. Jų yra įvairių kainų nuo $18 augštyn ir visokių stilių pritaikintų prie kiekvieno išgalės nusiprkti.

Columbia Rekordai padaryti garsiausių pasaulės dainorių ir muzikantų. Columbia Rekordai gaunami ne tik Anglų kalboje, bet ir 34 kitokiose kalbose, tarpe kurių yra ir jusų kalboje rekordai, padaryti geriausių jusų tautos artistų.

PAREIKALAUK NUO PARDAVĖJO DOVANAI DALINAMĄ JUSŲ KALBOJE REKORDŲ KATALOGĄ, ARBA PARAŠYK Į

Columbia Graphophone Company

International Record Department

102 West 38th Street **New York, N. Y.**

Perkant Grafonolas ir Rekordus, tikrinkit šį valdybos ir atsakomybės ženklą.

Atdara Subatoj iki 9;15 Vakare

Halsted, 14th & Liberty Sts.

KALEDINIAI TAVORAI

Yra parodami dideliam pasirinkime

Mes dedame svarbą ant musų prisitaisymo, tarnauti, jums su visais Kalėdiniais reikalais. Mes turime visokių daiktų užtektinai, tavoras gvarantuojamas, kainos prieinamos. Pažiurėk musų išstatytų. Jubilerių, Sidabrinių daiktų, Nosinių — Žaislų — Viktrolių — Vyrų reikmenų — Gražių daiktų — Sleperių — Kailinių — Bluzų — Lininių audekelų ir tukstančius kitokių daiktų reikalingų ypačiai Kalėdų laike.

Lietuvius pardavėjius, gal turėsime juos beveik kiekviename departamente, taipgi generalius lietuviškai kalbančius lietuviškai kurie jums patarnaus.

TAVORŲ KRAUTUVE

Mes dedame taipgi svarbą ant musų pasitaisymo patarnauti jums reikale su musų bilekokiais tavorais, namams, stalui ar privatiškam panaudojimui. Ši krautuvė patarnauja žmonėms su gerais tavo rais beveik jau 50 metų. Pamatyk mus kada bus reikalas.

Sekančios Knygos Gaunamos "Draugo" Knygyne.

Visiems savo prieteliams patariame skaityti ir platinti musų išleistas knygas.

Užsisakant knygas visad reikia pažymėti knygos numerį ir vardą. Pinigus reikia siųsti iškalno išperkant money order arba registruotame laiške. Mažiaus dolerio galima siųsti krasos ženklėliais.

No. 1100. Krikščioniško Mokslo Katekizmas, dalis 11. Surengtas ir užgirtas trečiojo Baltimores Koncilijaus, pagal angliška, sutaisė kun. F. B. Serafinas. Šitame katekizme sutalpinti klausimai, pritaikyti augštesniems mokyklų skyriams. Gražus išleidimas. Kalba lengva ir aiški. Kaina.....25

No. 1105. Trumpa Lietuvių kalbos Gramatika. Sutaisė Mokytojas Juoz. Damijonaitis, vietinis Lietuvių Kalbos vadovėlis tinkąs mokyklose ir patiems per savę mokinties, poperos apd.....35

No. 1133. A. B. C. Pradžiamokslis. Sutaisė J. Damijonaitis, drobės apdar.....25

No. 1134. Skaitymo Pradžiamokslis, sutaisė J. Damijonaitis, dalis 11.....35

No. 1187. Blogi Kudikų Papročiai, su paveikslais, parašė Dr. A. L. Graičiunas; kiekvienai motinai šį knygelė patartina perskaityti,.....20

No. 1214. Lietuvos Vyčių Dovanėlė. Parašė kun. Dr. M. Gustaitis. Puikus veikalėlis ir tikra dovanėlė. Kiekvienas, jaunikaitis bei mergaitė privalo įsigyti Vyčių Dovanėlę. Chicago, Ill. 1915, pusl. 28....10

No. 1219. Šv. Kazimieras Lietuvos Karalaitis. Ypatingai jaunuomenei patartina skaityti ir platinti šį knygelę.....20

No. 1135. Vaikų Žvaigždutė. Bendoriaus, dalis 1, kieto poperos apdarais.....25

No. 1136 Vaikų Žvaigždutė. dalis 11, kieto poperos apd.....35

No. 1916. Lietuvių Katalikų Metraštis. Redagavo kun. P. Lapelis. Yra tai viena įdomiausių knygų lietuvių kalboje. Cia rasi daugelį paveikslų musų veikėjų; aprašymą lietuvių organizacijų, parapijų, draugijų, draugijėlių. Visokių informacijų, dainų, pasakaičių ir tt. Kiekvieno lietuvio grįčioje privalo rastis šį knyga. 448 pusl. popero apd....75
Drutais drobės apdarais.....$1.20

Užsisakydami virš minėtas knygas ar klausdami informacijų adresuokitė:

DRAUGAS PUB. CO.

1800 W. 46th St., Chicago Ill.

CHICAGOJE

Penktadienis, gr. 21 d. Šv. Tomas, ap.
Šeštadienis, gruodžio 22 d., Šv. Viktorija.

TOWN OF LAKE.

Spaudos draugijos susirinkimas.

Sekmadienyj, gruodžio 16 d. š. m. Šv. Kryžiaus parap. svet., vietos Spaudos draugijos skyrius turėjo priešmetinį susirinkimą. Susirinkusieji šiuo kartu įnešė gana daug naudingų sumanymų. Pirmiausiai jie nutarė, kad sekmadieniais prie bažnyčios durių butų peržiurėta visi dalinami pagarsinimai — plakatai. Tam dalykui išrinkta 4 vyrai. Jie radę kokius šlamštus bedalinant turės teisę juos nuvyti.

Paskui nutarta surengti du vakaru su vaidinimu, vieną po Naujų Metų, kitą gavėnios laiku. Tas darbas pavesta V. Staucikui ir M. Šedienei.

Paskui apkalbėjus visas indomybes, pabaigoje išrinkta 1918 metams naują valdybą: Kun. N. Pakalnis — pirm., Pr. Veryga vice-pirm., J. Vasiliauskaitė nut. raštin., J. Purtokas fin. rašt., J. Baltutis — iždinin., M. Šedienė ir M. Mikšaitė iždo globėjos. Išrinkus valdybą sekantį susirinkimą nutarta turėti 13 sausio 1918 m., 4 val. po pietų.

Turiu pridurti, kad pastaruoju laiku Spaudos draugijos kuopa auga ir bujoja, tartum kaip ant melių. Dieve, padėk katalikiškai spaudai plėtoties musiškių tarpe.

V. Bijunėlis.

BRIDGEPORTAS.

Šiomis dienomis gerb. P. Mažeika, Labdarybės veikėjas, parvažiavo Chicagon ir mano apsigyventi nekuriam laikui Bridgeporte, savo sename buste.

Sausio 16 d. bus dideliausios Šv. Jurgio par. svetainėje prakalbos. Kalbės kaip žymųs lietuviai, taip ir svetimtaučiai. Prakalbos rengiamos Labdarybės naudai.

L. VYČIŲ SUSIRINKIMAS.

Melrose Park, Ill. — L. Vyčių 22 kp. gruodžio 13 d. italų bažnytinėj svetainėj turėjo priešmetinį susirinkimą. Aptarta daugelis svarbių reikalų, kaip tai apie buvusį vakarą ir kitką. Nutarta ateityje surengti vakarą, pasimokinti lošti kokį nors naują veikalą ir dainuoti. Paskui nutarta, kad visi vyčiai ir vytės važiuotų 14 vyčių kuopos vakaran.

Sekantiems metams rinkta kuopos valdyba. Pirmininkas paliko tas pats — J. Urbelis; jo pagelbininku išrinktas P. Metrikas. Raštininkas M. Valuckis atsisakė; jo vieton išrinkta p-lė Z. Martinkaitė. Finansų rašt. F. K. Strzyneckis. Korespondentas P. Valuckas.

Kuogeriausio pasisekimo vyčiams ir naujai valdybai.

Tartasi dar surengti vyčių prakalbas.

Sekantis kuopos susirinkimas įvyks po Naujų Metų ketvirtadienį, italų bažnytinėj svetainėj.

Korespond.

ARKIVYSKUPAS MUNDELEIN NURODO METODĄ GELBĖJIMUI NELAIMINGŲ MERGELIŲ.

Trečiadienyj Arkivyskupas Mundelein pažymėjo pleną teikimui pagelbos merginoms, paleistoms iš pataisos mokyklų. Tą daryti patariama sąryšyj su **Gero Piemens Vienuolyno Namų.** Tas vienuolynas išleido atsišaukimą į panašias įstaigas ir prieglaudų namus, visame pasaulyje, kuriuomi kviečia prisidėti gelbėjimu nelaimingų mergelių.

Mergelės, kurios apleidžia pataisos namus, yra dvasioje dar silpnos. Ir jei niekas joms nesuteiktų pagelbos jų dvasios ir kuno reikaluose, jos greitai pakliutų pavojun.

Gelbėjimo plenas.

Arkivyskupo paduotas gelbėjimo plenas yra tokis: nurodyti ir parupinti išėjusioms iš pataisos namų mergelėms budus išsidirbimui sau kelią į dvasios ir draugijinį gyvenimą.

Smulkmeniškas Arkivyskupo Mundeleino pleno išdėstymas yra sekantis:

1. Kiekvieną mergelė prižiurima ir lavinama tokio užsiėmimo, prie kokio ji yra geriausiai tinkama.

2. Kiek galima pratinti ją prie darbo nuo štukų, už kurį ji turi gauti atlyginimą.

3. Po žėdnos dienos darbo kiekvienos mergelės uždarbis turi buti užveizėtojos pažymėtas.

4. Kiekvienos savaitės pabaigoje mergelės uždarbis turi buti kredituotas sykiu su jai teikiama auka iš pavieto jos užlaikymui.

5. Depozituojami pinigai neturi buti mergelei išmokami, iki kolei ji neapleidžia įstaigos; ir atsitikime, kurios turėtų kronišką palinkimą girtuokliauti, duoti globėją pridabojimui, kad tokios bereikalingai nepraleistų savo uždirbtų centų.

Reikalinga parama.

Aprokavimas parodo, kad **Gero Piemens Namams** bus reikalinga $500.00 kas mėnesį to pleno išpildymui. Arkivyskupas Mundelein aukoja $3,000.00 kas metai; dapildymui reikalaujamos sumos turėtų prisidėti moteris, kurios tuomi reikalu interesuojasi, iki kolei reikalaujamas fondas susidarys.

MERGINA TURKO NALAISVĖJE.

Amanda Molesky, 19 metų mergina, užvakar likosi atimta iš kvatiernamio po num. 1215 Washington bulvardo. Ji pasakojo, kad Aleksander Tamar, turkas, atėmęs nuo jos drabužius ir laikęs ją nelaisvėje.

Minėtas turkas ir mergina tapo atiduoti į valdžios rankas. Tomaras likosi nusiųstas kalėjiman.

PAIEŠKOJIMAI.

Reikalinga mergaitė namų darbui, gerai suprantanti gerai tą darbą. Darbas ant visados. Atsišaukite:
CH. PANSIRNA,
665 W. 18th St.
Phone Canal 2655.

Vyrai — Išmokite barzdaskutystės. Į keleta savaičių. Diena ar vakarais. Padarykite didelius pinigus. Gaunama nuošimtis arba nuosava barzdaskutykla. Atvažuokite arba rašykite.
Moler Barber College
105 S. 5th Ave.,

VYRIŠKU DRAPANU : BARGENAS :

Nauji neatimti, daryti ant užsakymo siutai ir overkotai, vertės nuo $30 iki $50, dabar parsiduoda po $15 ir $25.
Nauji daryti gatavi nuo $15 iki $35 siutai ir overkotai, nuo $7.50 iki 18 dolerių.
Pilnas pasirinkimas kailiu pamuštu overkotų.
Visai mažai vartoti siutai ir overkotai vertės nuo $25 iki $35. Dabar $5 ir augščiau. Kelnės nuo $1.50 iki $4.50. Vaikų siutai nuo $3.00 iki $7.50. Valizos ir Kuperai.
ATDARA KASDIENĄ
Nedėliomis ir vakarais.
S. GORDON,
1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

NUSIPIRK MOSTIES

..Tai BUSI GRAŽUS! Ją išdirba Mentholatum Co. Prieš eisiant gult ištepk veidą mosčia per keis vakarus, o padarys veidą *tyru ir skaisčiu baltu*.. Toji mostis šima plėmus raudonus, juodus arba šlakus ir prašalina visokius spuogus nuo veido. Kaina dėžutės 50c. ir $1.00. Pinigus galit siųsti ir stampomis.
J. RIMKUS,
P. O. Box 36, Holbrook, Mass

AR ESI GIRDĖJĘS?
Kad žmogus gali pasigražinti sau veidą ir įgyti ilgus plaukus. Prisiųsk stampą ir gausi visas informacijas: . . . .
DISTRIBUTOR FOR WILBERT CO.,
42 Vine St., Montello, Mass.

Tel. McKinley 5764
Dr. A. K. RUTKAUSKAS
Gydo visokias Ligas
3457 So. Western Blvd.
Kampas W. 35 gat.

Dr. POVILAS ŽILVITIS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas,
3203 So. Halsted St., Chicago.
Tel Drover 7179

Phone Kensington 3521
Dr. E. G. KLIMAS
LIETUVIS GYDYTOJAS
2700 [illegible] Ann St. Philadelphia, Pa.

Tel. Drover 7042
Dr C. Z. Vezelis
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutarimą.
4712 So. Ashland Ave.
arti 47-tos gatvės

Čia yra Jusų Proga!

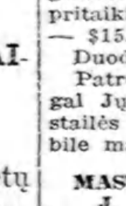

Gauti gersnį darbą ir daugiau pinigų.
Visur reikalinga daug kirpėjų, trimerių, rankovių, kišenių ir skylučių dirbėjų. Taipgi preserių ir siuvėjų elektros mašinomis. Dabai laukia. Ateikite dienomis arba vakarais Lengvi mokesčiai.

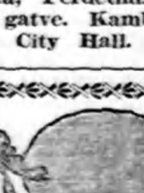

Specialiai kursai merginoms formų kirpime pritaikinime ir siuvime — $15.00.
Duodama diplomai.
Patrenos daromos pagal Jusų mierą — bile stailės arba dydžio, iš bile madų knygos.
MASTER DESIGNING SCHOOL
J. F. Kasnicka, Perdėtinis
118 N. La Salle gatve. Kambarys 416-417. Prieš City Hall.

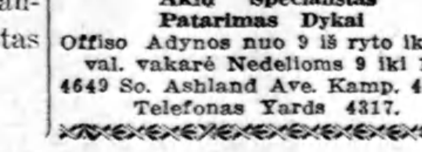

Dr. A. R. Blumenthal O. D.
Akių Specialistas
Patarimas Dykai
Offiso Adynos nuo 9 iš ryto iki 9 val. vakarė Nedelioms 9 iki 12.
4649 So. Ashland Ave. Kamp. 47 St.
Telefonas Yards 4317.

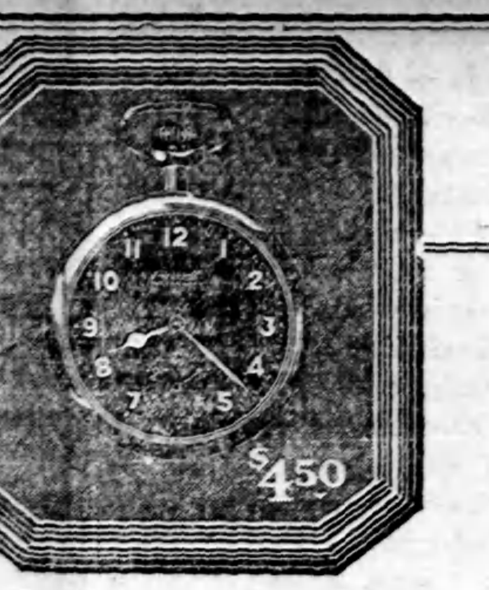

Duok Jam

Ingersoll
WATERBURY

Po viskam—ypatingai kareiviams ir marininkams—nėra geresnės dovanos, kaip laikrodėlis—niekas tokis parankus ir ilgai laikantis.

Waterbury turi 4 akmenis. Jis yra mažoje formoje. Labai tvirtas. Lygus $3.50, su spindančiom rodyklėm $4.50, nešiojimui ant rankos $5.50.

Waterburio spindančios rodyklės parodo laiką tamsoje. Šviesa numeriuose ir rodyklėse yra gvarantuota ant visados. Radium neišdįla.

ROBERT H. INGERSOLL & BRO.
New York Boston Chicago San Francisco Montreal

Dr. G. M. GLASER
Praktikuoja 26 metai
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan St. kertė 32 st.
Chicago, Ill.
SPECIALISTAS
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų
Taipgi Chroniškų Ligų.
OFISO VALANDOS:
iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po piet ir nuo 8 iki 8:30 vak. Nedėliomis vakarais ofisas uždarytas.
Telephone Yards 687

Save Half Your Soap With
NRG ENERGY
LAUNDRY TABLETS
5¢ and 15¢—at Grocers

DIDELIS KALĖDŲ IŠPARDAVIMAS.

Jewlery, laikrodėlių, deimantų, auksinių žiedų, sidabrinių ir pleitītų šaukštų peilių silverware ir tt. 5000 rekordų, lietuviškų, lenkiškų, ruskų, angliškų, parsiduoda pas mus, taipgi geriausi Kolumbijos gramofonai, kainuo: nuo $18. iki $350. Mes turime tavoro prisipirkę kada buvo pigesnis todel dabar ir parduodame pigiaus kaip kitur.
JUOZAPAS BUDRIK,
3343 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Tel. Drover 8167

ERNEST WEINER
DRY GOODS
1800 W. 47th Kampas Wood Gatvės
Mes Duodame Dubeltavus Stampus Ketverge ir Subatoje
Pilna Linija Vaikučių Apredalų, Firankų, Blanketų, Sveterių, Apatinių Marškinių.
Plunksnos Plunksnos
Svaras 49c. 49c. Svaras

LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

Dubeltavi Kuponai prigelbėjimui laimėti šį didelį Kontestą.

NEPAMIRŠK!

Daiktai geriausi žemiausiomis kainomis čia parduodami.
Jus turite buti tikri gauti jusų dolerio vertę už labai gerus daiktus, už kiekvieną čia mokamą jusų dolerį

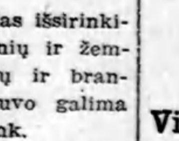

Geriausias ir didžiausias išsirinkimas iš 14 karatų auksinių ir žemčiuginių žiedų, laikrodžių ir brangumynų kokius kada buvo galima gauti. Ateik ir persitikrink.

Mes esame vienatiniai agentai šioje kolionijoje **Columbia Grafofonų** ir **rekordų.**

H. JOFFEY
4625 SO. ASHLAND AVE., CHICAGO

P. K. BRUCHAS

Didžiausia ir Seniausia Lietuviška Laikrodėlių Krautuvė Chicagoje.

Pirk teisingoj vietoj Kalėdų Dovanas, tada nesigailėsi. Mes turime didelį pasiskyrimą Deimantų ir aukso žiedų, Kolionikų Lavalierių, Laikrodėlių ir visokių sidabrinių dalykų. Prie musų pirksi teisingai gvarantuota tavorą ir pigiau kaip pas kitus.

P. K. BRUCHAS
3321 So. Halsted St. 3323-25
CHICAGO, ILL.
Arti 33 Place

Jusų Groserninkas Jums Pristatys.

Bevo
REG. U.S. PAT. OFF.
A BEVERAGE

Jus gerėjotės juomi restoranuose ir kitose vietose — dabar beabejonės Jus norite, kad jusų šeimyna ir svečiai turėtų tą progą.

Jeigu nori palinksminti savo draugus, tai turėki BEVO ant stalo ir pamatysi, kaip visi nusidžiaugs. Tuojaus prasidės kalbos ir kitipasilinksminmai.

BEVO yra geriausias penas kiekvienam — bealkoholinis gėrimas ir visuomet geras kiekvienam gerti.

BEVO turi buti šaltas.

BEVO yra gėrimas tinkantis visiems metams.

Gaukite BEVO, restoranuose, grocernėse, krautuvėse, vaistinyčiose, piknikuose, baseball vietose, ice-creame parlors ir kitose vietose, kur tik blaivųs gėrimai yra parduodami.

BEVO yra parduodamas tiktai buteliuose — ir yra sutaisomas per.

ANHEUSER-BUSCH
ST. LOUIS.

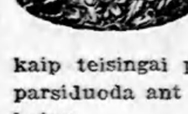

ATMINKITE!

kad yra viena iš geriausių auksinių daiktų krautuvė ant Bridgeporto. Yra visų žinoma. kaip teisingai parduodamas tavoras. 14 karatų gryno aukso žiedai parsiduoda ant sverimo ir kitus daiktus patys galite pasidaryti savo kaina.

JONAS KAZAKAUSKAS,
3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Priešais Universal State Banką.

DYKAI Kalendoriai nuo gruodžio 21 d. iki 25 d.

BANKES' The Best COFFEE

26c a lb.

GARSI SANTOS KAVA. 19c
Visur parduodama po 28c. ir po 50c.

SVIESTAS	RYŽIAI	COCOA	Pulkus Stalavas Sviestas
Geriausios smetonos geresnis, negi ur jus gaktgauti 51c	Geriausios rušies, 12c vertės, parsiduoda už 9c	Geriausis Bankes, sulyginus su bent kokia, 1-2 sv. 14c	43c

WEST SIDE 1878 Milwaukee av. 2054 Milwaukee av. 1054 Milwaukee av. 1510 W Madison st. 2830 W Madison st.	1644 W Chicago av. 1836 Blue Island av. 2612 W. North av. 1217 S. Halsted st. 1882 S. Halsted st. 1818 W. 12th st.	3102 W. 22nd st. SOUTH SIDE 3032 Wentworth av 3427 S. Halsted st. 4729 S. Ashland av.	NORTH SIDE 406 W. Division st. 720 W. North av 2640 Lincoln av. 3244 Lincoln av. 3413 N. Clark St.